

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн Номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2023/12/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган
Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
“Анализ старт Аудит” ХХК-ны захирал: Н.Энхтуяа
Утас: 99075818 Цахим хаяг: asaudit.mn@gmail.com
Аудитор: Н.Энхтуяа
Утас: 99075818 Цахим хаяг: as audit.mn@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15
5.1 Төлбөрийн акт	15
5.2 Албан шаардлага	15
5.3 Зөвлөмж	15
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН НОМЫН САНГИЙН
ЗАХИРАЛ Д.АЛТЫНГУЛ ТАНАА

2023. 08. 17 № 97
танай _____-ны № _____ д-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Номын сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Өлгий аймгийн номын сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Номын сангийн 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлох асуудал гараагүй.

Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	-	<u>4,613,691.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	218,791.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	218,791.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	-	4,394,900.00
354	Хангамжийн материал		4,394,900.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,055,740,106.58</u>	<u>1,119,973,772.55</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,055,740,106.58	1,119,973,772.55
392	Биет хөрөнгө	1,049,809,106.58	1,114,042,772.55
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	913,429,365.36	913,429,365.36
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(45,671,468.40)	(60,895,291.20)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,400,000.00	66,300,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,400,000.00)	(21,400,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	27,880,777.96	58,974,577.96
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,648,732.23)	(23,800,777.96)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	69,534,431.89	71,804,431.89
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(60,107,848.00)	(64,365,613.50)
39217	Ном	163,392,580.00	173,996,080.00
393	Биет бус хөрөнгө	5,931,000.00	5,931,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(550,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,931,000.00	5,931,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,055,740,106.58</u>	<u>1,124,587,463.55</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>3,176,375.49</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	3,176,375.49
413	Өглөг	-	3,176,375.49
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	3,176,375.49
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,055,740,106.58</u>	<u>1,121,411,088.06</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	448,504,683.00	448,504,683.00
51101	Өмч: - төрийн	448,504,683.00	448,504,683.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	544,793,262.58	672,906,405.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	566,050,746.81	544,793,262.58
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(21,257,484.23)	65,670,981.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	62,442,161.00	62,442,161.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,055,740,106.58</u>	<u>1,124,587,463.55</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	260,861,700.00	425,968,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,602,900.00	140,447,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,602,900.00	38,803,700.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	6,602,900.00	38,803,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,000.00	15,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	6,587,900.00	38,788,700.00
122	Тусламжийн орлого	-	101,643,300.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/	-	101,643,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	254,258,800.00	285,521,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	252,986,800.00	231,308,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	252,986,800.00	231,308,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,272,000.00	3,280,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХерөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	2,780,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,272,000.00	500,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	50,933,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		50,933,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	276,590,168.76	360,297,518.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	276,590,168.76	360,297,518.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	246,649,570.00	356,755,115.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	161,624,494.00	183,897,585.49
210101	Үндсэн цалин	119,974,084.00	139,011,629.04
210102	Нэмэгдэл	35,228,510.00	20,266,354.45
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,421,900.00	2,676,000.00
210104	Урамшуулал		7,318,328.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		14,625,274.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	20,308,400.00	21,753,414.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,475,900.00	14,930,672.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	766,300.00	1,705,685.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,252,100.00	1,364,548.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	281,000.00	341,137.08
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,533,100.00	3,411,370.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,216,111.00	30,782,882.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,345,940.00	2,892,400.00
210302	Түлш, халаалт	27,087,589.00	24,382,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,782,582.00	3,508,482.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,787,260.00	2,385,800.00
210401	Бичиг хэрэг	1,000,000.00	1,000,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	925,500.00	132,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	584,210.00	535,700.00

210404	Ном, хэвлэл	151,700.00	576,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,125,850.00	141,300.00
2105	Нормативт зардал	322,600.00	322,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	322,600.00	322,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	616,600.00	6,589,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83,300.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	533,300.00	5,089,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	411,500.00	377,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	411,500.00	377,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,939,785.00	21,076,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		21,076,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,422,820.00	89,569,134.03
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	64,935,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,422,820.00	24,633,634.03
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,940,598.76	3,542,403.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	29,903,390.00	3,484,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	375,030.00	3,484,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,208.76	58,403.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,208.76	58,403.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(15,728,468.76)	65,670,981.48
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(21,259,488.76)	65,670,981.48

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	254,273,800.00	387,179,800.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	15,000.00	101,658,300.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	15,000.00	15,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	15,000.00	15,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,000.00	15,000.00
122	Тусламжийн орлого	-	101,643,300.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/		101,643,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	254,258,800.00	285,521,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	252,986,800.00	231,308,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	252,986,800.00	231,308,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,272,000.00	3,280,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		2,780,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,272,000.00	500,000.00

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих		50,933,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		50,933,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	253,045,395.00	386,961,009.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	253,045,395.00	386,961,009.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	223,104,826.24	383,418,606.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	161,061,000.00	180,721,210.00
210101	Үндсэн цалин	119,410,590.00	140,677,080.80
210102	Нэмэгдэл	35,228,510.00	25,547,308.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,421,900.00	6,421,900.00
210104	Урамшуулал		8,074,921.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	22,608,200.00	21,753,414.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,475,900.00	14,930,672.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,533,100.00	1,705,685.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,252,100.00	1,364,548.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	281,000.00	341,137.08
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,066,100.00	3,411,370.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,216,111.24	30,782,882.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,345,940.00	2,892,400.00
210302	Түлш, халаалт	27,087,589.24	24,382,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,782,582.00	3,508,482.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,929,010.00	11,559,300.00
210401	Бичиг хэрэг	1,000,000.00	1,000,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	925,500.00	132,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	584,210.00	535,700.00
210404	Ном, хэвлэл	2,014,900.00	9,750,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	404,400.00	141,300.00
2105	Нормативт зардал	322,600.00	322,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	322,600.00	322,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	616,600.00	6,989,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83,300.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	533,300.00	5,489,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	411,500.00	377,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	411,500.00	377,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,939,805.00	21,269,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		21,269,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	109,643,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		109,643,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,940,568.76	3,542,403.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	29,903,360.00	3,542,403.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	375,000.00	3,484,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,228,405.00	218,791.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,228,405.00	218,791.00

10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		218,791.00
----	---	--	------------

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	448,504,683.00	62,442,161.00	544,793,262.58	1,055,740,106.58
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	448,504,683.00	62,442,161.00	544,793,262.58	1,055,740,106.58
D08	Тайлант үеийн үр дүн			65,670,981.48	65,670,981.48
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	448,504,683.00	62,442,161.00	610,464,244.06	1,121,411,088.06

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	282,256,500.00	281,979,606.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	282,256,500.00	281,979,606.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	281,488,500.00	281,275,606.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	180,803,100.00	180,721,210.00
210101	Үндсэн цалин	140,758,800.00	140,677,080.80
210102	Нэмэгдэл	25,547,400.00	25,547,308.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,421,900.00	6,421,900.00
210104	Урамшуулал	8,075,000.00	8,074,921.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,786,800.00	21,753,414.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,786,400.00	14,786,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,696,400.00	1,696,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,357,100.00	1,357,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	340,100.00	340,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,606,800.00	3,573,414.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,782,900.00	30,782,882.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,892,400.00	2,892,400.00
210302	Түлш, халаалт	24,382,000.00	24,382,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,508,500.00	3,508,482.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,607,700.00	11,559,300.00
210401	Бичиг хэрэг	1,000,000.00	1,000,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	132,300.00	132,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	584,100.00	535,700.00
210404	Ном, хэвлэл	9,750,000.00	9,750,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	141,300.00	141,300.00
2105	Нормативт зардал	322,600.00	322,600.00

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	322,600.00	322,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,989,600.00	6,989,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,500,000.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	5,489,600.00	5,489,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	411,500.00	377,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	411,500.00	377,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,269,300.00	21,269,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,269,300.00	21,269,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,515,000.00	7,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,515,000.00	7,500,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	768,000.00	704,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.00	704,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	704,000.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	282,256,500.00	282,198,097.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	231,308,300.00	231,308,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	231,308,300.00	231,308,300.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	50,933,200.00	50,874,797.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	50,933,200.00	50,874,797.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	15,000.00	15,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,000.00	15,000.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		218,491.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	18.00	18.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	12.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	3.00	3.00
620004	Гэрээт ажилтан	2.00	2.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	1.00	1.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	1.00	1.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	1.00	1.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	18.00	18.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	1.00	1.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	12.00	12.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4.00	4.00
650010	Гэрээт ажилтан	1.00	1.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Аймгийн Музей нь 2022 онд Нэмэлт төсөв 104 923.0 мянган төгрөг авсан байна.

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	104,923,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	104,923,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	102,143,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	102,143,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	102,143,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,780,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,780,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,780,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	104,923,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,923,300.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	101,643,300.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,780,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	300.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Аймгийн Номын сан нь Хүүхэд багачуудад ард иргэдийг соён гэгээрүүлэх, номонд дуртай болгох, ном болон зохиолчийг сурталчлах, уншигчдийн тоог нэмэгдүүлэх чиг үүрэгтэй байгууллага бөгөөд Соёлын яамны дэргэдэх Соёл, урлагийн газрын харьяа байгууллага юм.

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Аймгийн Номын сан нь Номын сангийн уламжлалт үйлчилгээг орчин үеийн техник технологитой хослуулан цахим номын сангийн үйлчилгээг өргөжүүлэн, түүх соёлын өв, ном товхимолыг өсвөр хойч үедээ өвлүүлэн үлдээх, нийгэмд мэдээлэлд тулгуурласан мэдлэгтэй иргэнийг төлөвшүүлэх “Мэдээллийн нээлттэй төв” болох зорилго байгууллага бөгөөд Соёлын яамны дэргэдэх Соёл, урлагийн газрын харьяа байгууллага юм.

Тус Номын нь 2022 онд Үндэсний соёлын өвөө хадгалж хамгаалах, сэргээн засварлах, үндэсний урлаг, соёлоо уламжлан хөгжүүлэх, дэлхий дахинаа сурталчлан таниулах үйл ажиллагааг шинэ түвшинд гаргазорилго бүхий зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна.

Дээрх зорилгыг биелүүлэхээр дараах зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан байна.

Үүнд:

- ✓ Менежмент, удирдлага зохион байгуулалт, төлөвлөлтийг оновчтой болгох.

- ✓ Номын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, бүртгэл-мэдээллийн ажлыг эрчимжүүлэх
- ✓ Үйлчилгээний чанар хүртээмжүүлэх дээшлүүлэх.
- ✓ Хүний нөөцийн чадавх, мэргэжлийг дээшлүүлэх

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Аймгийн Номын сан нь Соёлын тухай хууль, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, Төсвийн тухай хууль болон бусад соёлын байгууллагуудад мөрдөж байгаа хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна.

Соёлын яам байгуулагдаж аймагт Соёл урлагийн газар байгуулагдсан тул 2022 онд улсын төсвийн тайланг соёл урлагийн газарт санхүүгийн тайлангаа нэгтгэлд тушаадаг болсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тухайлбал: Байгууллагаас гарч байгаа тушаал шийдвэр болон байгууллагын даргын тушаал шийдвэрийн хэрэгжилт, хуулийн үндэслэл бусад байгууллага, иргэдээс ирүүлсэн албан бичиг, өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийн байдал, байгууллагын дотоод ажлын зохион байгуулалт хөдөлмөрийн сахилга, ажлын цаг ашиглалт, байгууллагын ажлын төлөвлөгөөний биелэлт, дээд байгууллагын тогтоол шийдвэрийн биелэлт, байгууллагын удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилт зэрэг ажил хамрагдаж байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь тус аймгийн төсөвт байгууллагуудын санхүү, бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий байгууллага юм. Аймгийн Номын сан 2022 онд шалгалтад хамрагдаагүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгийн Номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Аймгийн Номын сангийн захирлын 2019 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 тоот тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ашигладаг байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Аймгийн Номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 99.7 сая төгрөгөөр буюу 3.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	218.8	218.8
Авлага	-	4.394.9	4.394.9
Бараа материал	-	-	-
Үндсэн хөрөнгө	1.055.740.1	1.119.973.8	64.233.7
Нийт хөрөнгө	1.055.740.1	1.124.587.5	68.847.4
Өр төлбөр	-	3.176.4	3.176.4
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1.055.740.1	1.121.411.1	65.671.0
<u>Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн</u>	1.055.740.1	1.124.587.5	68.847.4

Мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр дансанд өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

Мөнгөн хөрөнгийн данс оны эцэст 218.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан нь батлагдсан төсвөөс цалингийн зардлын болон хангамжийн материалын хэмнэлт гарсан байна. Цалингийн хэмнэлт 71.8 мянган төгрөг, хангамжийн материалын зардал 48.4 мянган төгрөг, томилолтын зардал 34.2 мянган төгрөг байна.

Авлагын данс 4.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс 64.2 сая төгрөгөөр өссөн нь 88.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг орлого авч, үндсэн хөрөнгөнд тайлант онд 24.6 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй гэсний дагуу тус сургууль нь 2022-2023 оны төсвийн хүрээний мэдэгдлийг зохих журмын дагуу боловсруулан дээд шатны удирдлагад өгч батлуулсан байна.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тайлант оны батлагдсан төсвийн хуваарьт өөрчлөлт оруулсан байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 216.6 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 50.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр тусгасан байна.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсвийг хянаж Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 14.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 282.2 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийн хуваарьт өөрчлөлт оруулсан байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 93.1 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр тусгасан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 231.3 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 50.9 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 282.2 сая төгрөг буюу 99.98 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлын төсвийг 0.2 сая төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү / төгрөгөөр/	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	207,290,300.00	207,135,809.00	154,491.00	99.93%
2	Нийтлэг үйлчилгээ	50,933,200.00	50,874,797.00	58,403.00	99.89%
3	Эрдэм шилжилгээний судалгааны аж	8,500,000.00	8,500,000.00	-	100.00%
4	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	768,000.00	704,000.00	64,000.00	91.67%
	Дээд шатны төсвөөс хувиарласан	14,750,000.00	14,750,000.00	-	100.00%
	Дүн	282,241,500.00	281,964,606.00	276,894.00	99.90%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Аймгийн Номын сан 2022 онд 104.9 сая төгрөгийн нэмэлт төсөв авч зарцуулсан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Аймгийн Номын сан 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Булган сумын ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Улаанбаатар хотын “Анализ старт аудит” ХХК-ны аудитор Н.Энхтуяа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Аймгийн Номын санн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 04 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Номын сангийн 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 276.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 4.1 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд Шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгав. Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 100.0% байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн аудитаар нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Номын санд завсрын аудит хийгдээгүй байна. Өмнөх оны аудитаар 6.3 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага өгөгдсөнийг хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/ төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	1	6.300.0	1	6.300.0	100%
Зөвлөмж					100%
Нийт дүн	1	6.300.0	1	6.300.0	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн зарцуулалтыг түүвэрлэн шалгасан тул гүйцэтгэлийн аудитаар дэлгэрэнгүй шалгах шаардлагатай байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

БӨА-2023/11/НА-СТА-ТШЗ

